

T. C. MAARİF VEKÂLETİ TEBLİĞLER DERGİSİ

CİLT: 19

10 ARALIK 1956

SAYI: 933

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar s: 177 ÖZET:
Karar t: 13-10-1956 Yüksek İktisat ve
Ticaret Okulları
Yönetmeliği h.

Mesleki ve Teknik Öğretim Umum
Müdürlüğü'nün 11 eylül 1956 tarih ve
324-7279 sayılı teklifleri üzerinde, yeniden
düzenlenen Yüksek İktisat ve Ticaret o-
kulları yönetmeliğinin bağlı örneğine gö-
re kabulü hususunun Vekâlet Yüksek Ma-
kâmının tasviplerine sunulması kararlaştırıldı.

Uygundur.
13-10-1956
Maarif Vekili
Ahmet Özel

YÜKSEK İKTİSAT VE TİCARET OKULLARI YÖNETMELİĞİ

I — Genel Hükümler:

Madde 1 — "Yüksek İktisat ve Tica-
ret Okulları" Maarif Vekâletinin bağlı ilmi
muhtariyeti haiz yüksek öğretim ve araş-
tırma müesseseleridir.

Madde 2 — Yüksek İktisat ve Tica-
ret Okullarının görevleri şunlardır:

- a. Öğrencilerini ekonomik, ticarî ve
malî sahalarda ilmi ve tatbiki bilgilerle
mücehhez olarak yetiştirmek,
- b. Memleketin ekonomik kalkınması,
şahsî teşebbüsün gelişmesi, iktisadî dev-
let teşekkülleri ve âmme hizmeti gören
müesseseler için mütehassıs elemanlar ha-
zırlamak,
- c. Ticaret öğretimi için öğretim ele-
manları yetiştirmek.

Madde 3 — Okulların öğretim müd-
deti gündüz tedrisat yapanlarında 3 yıl,
akşam tedrisat yapan okullarda ise, 4 yıl-
dır. 3 yıllık öğretim son yılda, 4 yıllık
öğretim ise son 2 yılda:

- a. İktisadî işletmecilik (Ticaret, Sa-
nayi, banka, sigorta, nakliyat ilâ...),
- b. Muhasebe organizatörlüğü (âmme
ve hususî sektörlerde malî müşavir, muha-
sebe mütehassıslığı gibi),
- c. Dış ticaret ve turizm, olmak üze-
re 3 şubeye ayrılır. Mahallî ihtiyaçlara gö-
re her müessese profesörler kurulu kara-
riyle bu şubelerden bir veya birkaçını ve-
ya tamamını açabilir.

Madde 4 — Okulda öğretilecek ikti-
sat ve ticaret bilimleri bu talimatnameye
bağlı cetvelde gösterilmiştir. Bu cetvelde
değişiklik yapılması okul Profesörleri Ku-
rulu kararına ve bu kararın Maarif
Vekâletine bildirilmesine bağlıdır.

II — Öğretim ve Yöne- tim Organları

Madde 5 — Yüksek İktisat ve Ticaret
Okullarının organları şunlardır:

- a. Öğretim Kurulu,
- b. Profesörler Kurulu,

- c. Yönetim Kurulu,
- d. Müdürlük.

A) Öğretim Kurulu:

Madde 6 — Öğretim Kurulu, öğretim
üyeleri olan profesörlerden ve bir dersin
öğretimi ile bağımsız olarak görevlendiril-
en doçent ve öğretmenlerden mürekkeptir.

Madde 7 — Müesseseye profesör ola-
bilmek için:

- a. Açık bulunan dersle ilgili yüksek
bir tahsil müessesesinin aynı dalını bitir-
miş olmak,
- b. İlmî faaliyetlerde bulunmuş ve ilmi
değerde eser vermiş olmak,
- c. Öğretim üyesi olma kabiliyetini ha-
iz ve yabancı dile vakıf olmak şarttır.

Madde 8 — Üniversiteler kanununa
göre akademik kariyerdan olmayanlar ek
görevle profesörlük kadrosuna inha ve
tayin edilmezler.

Madde 9 — Açık olan profesörlüğe
Profesörler Kurulunca gerekli şartları ha-
iz bir zat seçilir. Vekâlet gösterilen nam-
zeti kabul etmez ise, başka bir namzet
seçilerek Vekâletin tasdiklerine arz olunur.

Madde 10 — Her öğretim üyesi mües-
sesinin gayesini gözönünde bulundurarak
öğretim yapmakla mükelleftir. Bunlar
derslerine ait seminerleri veya pratik kur-
ları idare ederler. Bunun için:

- a. Kürsülerini ilgilendiren derslerin
diğer öğretim üyeleri ile istişare ederek
ders, seminer ve pratik kurların program-
larını tesbit ederler.
- b. Dersleri ile ilgili memleket ve dün-
ya meseleleri üzerinde öğrencilerini çalış-
tırırlar.

c. Derslerini not, kitap, broşör, ma-
kale, tebliğ ve benzeri şekillerde yayın-
lar. En çok beş yıl için de bu esaslara ri-
ayet etmeyenler hakkında okul müdürü-
nün teklifi üzerine Maarif Vekâletince
icap eden muamele yapılır.

d. Profesörler doçent ve asistanların
çalışmalarını tanzim ederek yetiştirmelerini
temine çalışırlar.

e. Profesörler doçentleri bulunduğu
takdirde seminerleri ve pratik kurları ken-
di nezaretleri altında doçentlerine yaptırı-
bilirler.

Madde 11 — Öğretim üyeleri öğren-
cilerin müşküllerini halletmek için okul
dahilinde haftada en az bir mülakat sa-
ati tayin ederler.

Madde 12 — Hastalığı veya meşru
mazereti üzerine derslerine, seminerlerine
pratik kurlarına ve kurul toplantılarına
muayyen zamanlarda gelmeyen öğretim
üyeleri mazeretlerini müdürlüğe bildirmi-
ye mecburdurlar.

Madde 13 — Yüksek İktisat ve Tica-
ret Okulları kadrolarındaki doçentliklere
tayin edilmek isteyenlerin şu şartları haiz
olmaları lâzımdır:

- a. Fakülte veya yüksek okul mezunu
olmak,

b. Münhal olan dersin sahasında ilmi
kıymeti haiz eseri bulunmak,

c. Batı memleket dillerinden en az
birini ilmi araştırma yapacak derecede
bildiğini ispat etmek,

d. Doçentlik ehliyeti imtihanını kazan-
mak şarttır.

Madde 14 — Yabancı dil imtihanı,
namzetin bildiği yabancı dil öğretmeni ile
mensup olduğu ilim şubesinin aynı dili
bilen profesörlerinden Profesörler Kuru-
lunca seçilecek bir veya iki zattan teşkil
olunacak bir jüri marifetiyle yapılır.

Madde 15 — Namzet tarafından tet-
kik için verilecek eserin ilmi kıymeti haiz
olup olmadığı şu şekilde tesbit edilir:

a. Bu eser, müdafaası yapılmış ve ka-
bul edilmiş bir doktora tezi ise ilmi kı-
ymeti haiz bir eser olarak kabul edilir.

b. Yukarıdaki fıkrada yazılı eserler-
den değil ise, 16. maddenin son fıkrasında
yazılı jüri tarafından tetkik edilir. Eser
hakkında bu heyetçe verilecek karara gö-
re muamele yapılır.

Madde 16 — Doçentlik ehliyeti imti-
hanı, jüri huzurunda yapılacak ilmi açık-
lama ve müdafaası ile bir takrirden terek-
küp eder.

a. İlmî açıklama ve müdafaası profe-
sörler kurulunca seçilecek bir jüri tara-
fından tesbit edilip en az bir ay evvel
namzete tebliğ olunacak mevzuun heyet
huzurunda izah ve müdafaasından ibaret-
tir.

b. Takrir tayin edilecek günden bir
hafta önce jüri tarafından tesbit o-
lunup namzete bildirilecek üç mevzudan
biri üzerinde namzetin 45 dakika süren bir
ders vermesi suretiyle yapılır.

Jüri, namzetin intisap edeceği ilim
şubesi ile bu şubeye yakın ilim şubesi
profesörlerinden üç üyeden az olmamak
üzere kurulur.

Madde 17 — Jüri imtihan neticelerini
ve derecelere göre hazırladığı listeyi mü-
dürlüğe bildirir. Bu makam en iyi derece
alanı inha eder.

Madde 18 — Doçentlik vazifeleri şun-
lardır:

a. Doçentliğini yapacağı kürsünün
derslerini profesörün tayin edeceği zaman
ve hudut içinde okutmak (yılda en az 10
ders verilir),

b. Seminer ve pratik kurs çalışmalarını
10 uncu maddenin son fıkrası hüküm-
leri dairesinde idare etmek,

c. Doçentliğe başladığı tarihten itiba-
ren en çok beş yıl içinde ilmi değerde eser
yazmak,

Madde 19 — Yüksek İktisat ve Tica-
ret Okulları kadrolarındaki öğretmenlik-
lere:

- a. Orta veya yüksek dereceli okullar-
da en az beş yılını başarılı olarak tamam-
lamış ve açık bulunan dersle ilgili yüksek
bir tahsil müessesesinin "aynı dalını bitir-
miş olan öğretmenler,

b. Açık bulunan dersin pratik bir bilgi istiyen konuların öğretimi için: Geçici veya sürekli olarak 3666 veya 3669 sayılı kanunlara tabi daire ve kurumlarda çalışanlar veya bunlar dışında bulunanlardan gerekli faaliyet ve eserleriyle tanınmış olanlar,

Profesörler Kurulunca açık kadrolar karşılık gösterilmek suretiyle seçilerek Vekâletin tasdiklerine arz olunur.

Madde 20 — Öğretmenlerin tayin ve terfileri yüksek öğretim öğretmenlerinin maaş ve terfileri hakkındaki esaslara ve umumî hükümlere bağlıdır.

Madde 21 — Okul kadrolarında mevcut asistanlıklara tayin edilebilmek için aşağıdaki yazılı şartları taşımak lâzımdır.

a. Fakülte veya yüksek okul mezunu olmak,

b. Batı memleketleri dillerinden birini bilmek,

c. Evvelce bir memuriyette bulunmuş ise o memuriyette iyi hizmet ettiğine dair bir vesika ibraz etmek,

d. Müsabaka imtihanını kazanmak,

Madde 22 — Münhal asistanlıklar gazetelerle ilân edilir. Asistanlık şartlarını taşıyanlar bir dilekçe ile müdürlüğe müracaat ederler.

Müsabaka imtihanı son ilân tarihinden en çok iki ay sonra yapılır, asistanlığa talip olanlardan müsabaka imtihanına girme şartlarını taşıyanlara okul idaresince imtihan gününden bir ay önce namzetlikleri tebliğ olunur.

Madde 23 — Müsabaka imtihanı yabancı dilden ve asistanın alması için şubesinden yapılır.

a. Yabancı dil imtihanı Türkçeden yabancı dile ve bu yabancı dilden Türkçeye tercüme ettirmek suretiyle yapılır.

b. İlim branşından yapılacak imtihan azılı ve sözlü olmak üzere iki kısımdır.

1. Yazılı imtihan, namzetin alacağı ilim şubesine ait olmak üzere okul profesörleri tarafından tertip edilip imtihan gününden en az 10 gün önce tebliğ olunacak üç mevzudan biri üzerinde asistan namzetlerinin jüri huzurunda bir makale yazması suretiyle yapılır. Yazılı imtihan süresi 4 saattir.

2. Sözlü imtihan yazılı imtihanlarda kazananlara mahsustur. Bu imtihan Profesörlerce yazılı imtihanlar için tertip edilen üç mevzudan biri üzerinde namzetin takdirde bulunması ve 24 üncü maddede yazılı jürinin bu mevzu etrafında soracağı suallere cevap vermesi suretiyle yapılır.

Madde 24 — Asistanlık müsabaka imtihanının yabancı dil kısmı namzetin bildiği yabancı dilin öğretmeni ile mensup olduğu ilim şubesinin aynı dili bilen bir profesöründen teşkil olunacak bir komisyon tarafından, ilim imtihanının yazılı ve sözlü kısımları ise, müdürün başkanlığında namzetin talip olduğu ilim şubesi profesörü veya profesörleri ile bu şubeye yakın bir ilim şubesinin bir veya iki profesöründen teşkil olunacak bir jüri tarafından yapılır.

Madde 25 — Asistanlık müsabaka imtihanı neticesi, jüri ve yabancı dil komisyonu tarafından bir raporla tevsik olunur.

Madde 26 — Asistanlık vazifeleri şunlardır:

a. Mensup olduğu grup profesörleri ile görüşerek seçeceği bir mevzu üzerinde çalışmak ve bu mevzu dair bir eser yaz-

mak veya tercüme etmek (Asistan meydana gelmekte olduğu eser hakkında baki bulunduğu kursu profesörüne her zaman bilgi vermesi ve çalışmalarının neticelerini göstermesi mecburdur.)

b. Bir ders yılı içinde okula en az 2 konferans vermek,

c. Öğrencilerin çalışmalarına yardım etmek,

d. Okul kütüphanesinin iyi işlemesine yardım etmek,

Madde 27 — Öğretim Kurulu, bir ders yılı başında, diğer ders yılı sonunda ve imtihanlar bittiği zaman olmak üzere en az iki defa toplanır, bunun dışında müdürlüğün veya profesörler kurulunun veya yönetim kurulunun göstereceği ihtiyaç üzerine toplantıya çağırılır.

Madde 28 — Öğretim kurulu için toplantı nisabı öğretim üyeleri mevcudunun 2/3 ünün bulunmasıyla, karar nisabı toplantıda bulunanların mutlak çoğunluğu ile temin edilir. Kurulun kararları öğretim üyeleri tarafından imza edilir.

Madde 29 — Öğretim kurulunun ödevleri şunlardır:

a. Okulun öğretimle ilgili ana meseleleri hakkında karara bağlanmak üzere profesörler kuruluna gerekli teklifleri yapmak, öğretimle ilgili çalışmalarını koordine etmek,

b. Talimatnameye ekli ders dağıtım cetvellerinde icap eden değiştirmelerin yapılması ve yeniden açılacak öğretim şubeleri hakkında Profesörler Kuruluna tekliflerde bulunmak,

c. Yüksek İktisat ve Ticaret Okullarını ilgilendiren kanun, tüzük ve yönetmelikleri hazırlamak,

d. Müdürlüğün Kurula havale edeceği öğretim ve imtihanlara ait meseleleri müzakere etmek ve karara bağlamak,

B) Profesörler Kurulu:

Madde 30 — Profesörler Kurulu profesörlerden ve bir dersin öğretimi ile bağımsız olarak görevlendirilen doçentlerden ibarettir.

Madde 31 — Profesörler Kurulunun görevleri şunlardır:

a. Öğretim, yönetim ve disiplin ile ilgili ana meseleler hakkında karar almak,

b. Öğretim üyelerini seçmek,

c. 4489 sayılı kanuna göre bilgi, görgü ve ihtisaslarını arttırmak ve Maarif Vekâleti tarafından temin edilecek çeşitli burslardan faydalanmak maksadıyla yabancı memleketlere gönderilecek olan öğretim üyelerini seçmek,

d. Lüzumu halinde ecnebi profesör veya uzmanlar tarafından deruhte edilecek kürsüleri tesbit etmek ve bunları seçmek,

e. Bu yönetmelikle kendisine verilen selâhiyetleri kullanmak,

C) Yönetim Kurulu:

Madde 32 — Yönetim Kurulu müdürün başkanlığında profesörler kurulunca seçilmiş üç profesörden terekkep eder.

Madde 33 — Yönetim Kurulu, müdürün havale edeceği, idare-disiplin işleriyle 29 uncu maddenin c ve 31 inci maddenin b,c,d,e fıkralarında yazılı hususlar hakkında kesin kararlar verir.

Madde 34 — Yönetim Kurulu müdürün daveti veya üyelerden ikisinin göstereceği lüzum üzerine toplanır. Karar üyelerin ekseriyeti ile verilir. Oyların eşitliği halinde müdürün bulunduğu taraf üstün tutulur. Toplantı zabıtları bir deftere yazılır ve üyeler tarafından imza edilir.

D) Müdürlük:

Madde 35 — Yüksek İktisat ve Ticaret Okulu Maarif Vekâletince tayin edilmiş bir müdür tarafından idare olunur. Müdürün maiyetinde lüzumu kadar müdür muavini, hekim, hesap memuru, kütüphane memuru, Kâtip ve daktilo bulunur.

Madde 36 — Müdürün ödevleri şunlardır:

a. Okulu temsil etmek,

b. Öğretim, Profesörler ve Yönetim Kurullarının başkanlığını yapmak, (müdür bulunmadığı zamanda profesörler ve Yönetim kurullarına müdürün tevkil edeceği diğer bir profesör, öğretim kuruluna ise öğretim üyesi olan müdür yardımcısı veya müdürün seçeceği diğer herhangi bir öğretim üyesi başkanlık eder.),

c. Açık olan öğretim üyeliği için profesörler kurulunca seçilen namzetleri Maarif Vekâletine inha etmek,

d. Öğretim, yönetim ve disiplin işlerini kanun, tüzük ve yönetmelikler hükümlerine ve profesörler kurulu kararlarına göre yürütmek,

e. Idare kadrosundaki açıklara namzet seçip Maarif Vekâletine inha etmek,

f. Tayini kendisine ait müstahdemleri tayin etmek veya işten çıkarmak,

g. Okulun bütçesini hazırlayıp Maarif Vekâletine teklif etmek, okula verilen tahsisatın ita âmirliğini yapmak.

h. Her ders yılı sonunda o ders yılına ait çalışmaları ve alınan neticeleri bir raporla Maarif Vekâletine bildirmek,

i. Okulun alım ve satım komisyonu başkanlığını yapmak,

1. Okulun münabereelerini idare etmek,

Madde 37 — Birinci muavinin ödevleri şunlardır:

a. Idare işlerinde müdüre yardım etmek, müdür tarafından verilecek emir ve direktifleri yerine getirmek,

b. Talebe işleriyle meşgul olmak,

c. Talebe not cetvellerini saklamak ve not defterlerinin intizam ve doğruluğunu temin etmek,

d. Okul bina ve eşyasının temizliğini temin ve demirbaş eşyanın iyi korunmasını ve kayıtlarının doğruluğunu kontrol etmek,

e. Kalem ve hesap memurlarının işlerini kontrol etmek ve düzene koymak.

f. Okulda bulunmadığı zamanlarda müdüre vekillik etmek, (profesörler ve Yönetim Kurulları başkanlıklarına müdürün tevkil edeceği profesör başkanlık eder.)

Madde 38 — İkinci muavinin ödevleri şunlardır:

a. Okulun bütün muhabereelerini yapmak,

b. Künye defteriyle fiş ve kardekslerin muntazam tutulmasını temin etmek,

c. Kalem ve hesap işlerinin ve defterlerinin intizamını kontrol etmek,

d. Okulun tahakkuk işlerini muayene ve tesellüm komisyonu başkanlığını yapmak.

Madde 39 — Diğer muavinlerin ödevleri şunlardır:

a. Okulun içinde koridor ve sınıflarda temizlik ve intizama bakmak,

b. Talebe devam yoklamalarını ve kayıtlarını tutmak,

c. Okulun muayene ve tesellüm komisyonunda bulunmak,

d. Talebe kayıt ve not defterleriyle belge ve dosyaları tanziminde ilgili muavinlere yardım etmek,

Madde 40 — Kaap ve hesap memurlarının ödevleri şunlardır:

- Okulun yazı ve hesap işlerini yapmak, bunlara ait kayıtları defter ve dosyalarına kanunî formatarelere uygun olarak geçirmek,
- Okulun satınalma işlerini yapmak,
- Okulun mutemetlik işlerini görmek, demirbaş ve depo defterlerini tutmak,
- Müdür muavimleri tarafından verilen işleri yapmak,
- Muayene ve tesellüm komisyonunda bulunmak,

Disiplin İşleri:

Madde 41 — Öğrencilere verilecek disiplin cezaları şunlardır:

- İhtar,
- Tekdir,
- Üç yıla kadar okuldan çıkarma,
- Büsbütün okuldan çıkarmak,

Madde 42 — Disiplin cezaları yönetim kurulu kararıyla verilir. İhtar ve tekdir ile bir aya kadar okuldan çıkarma cezaları hakkındaki karar kesindir. Bir aydan üç yıla kadar okuldan çıkarma hakkındaki karar profesörler kurulunun tasdiki ile, okuldan büsbütün çıkarma hakkındaki karar profesörler kurulunun tasdiki ve Vekâletin uygun görmesi ile kesinleşir.

Madde 43 — Disiplin cezalarının gerektiren hareketlerin başlıcaları şunlardır:

- Okula ait hüviyet varakası vesair belgelerde tahrifat ve sahtekârlık yapmak ve bu belgelerin temin ettiği haklardan başkalarını faydalandırmak,
- Okul idaresine gerçeğe aykırı malumat vermek,
- İkametgâh değiştirildiği zaman yeni adresini okul idaresine bildirmemek,
- Okul idaresinden izin almadan okul içinde okulu alâkadar eden ve etmeyen bir takım hususlar hakkında ilânlar yapmak,
- Okul idaresince asılmış yazı ve ilânları yerinden çıkarmak, bozmak, üzerine yazı yazmak veya şekiller yapmak,
- İmtihanalarda hile yapmak veya yapılmasına meydan vermek,
- Okul idaresi tarafından verilen emirlere ve yapılan tebliğlere riayet etmemek, sözle veya yazı ile bunlara karşı gelmek, tahrikât yapmak veya gazetelere okula müteallik işler hakkında beyanatta bulunmak veya yazı yazmak,
- Okulun içinde veya dışında okulun nizamını, şerefini ve öğrencilik haysiyetini bozan hal ve hareketlerde bulunmak, müdürlükten izin almaksızın okul adına toplantı ve tören tertip etmek, herhangi bir tarzda ve yerde okul adına bulunmak veya okulun ünvanını kullanmak,
- 54 üncü maddenin e fıkrasında yazılı cezalarla mahkûm olmak,
- Okul kurullarına öğretim üyelerine idare uzuvlarına, asistanlarına ve öğrencilere karşı tahrik edici fiil ve hareketlerde bulunmak,
- İşbu yönetmeliğe göre verilen disiplin cezasından dolayı mahkemeye müracaat etmek,
- Dershanelerde derslerin sükûnet ve ciddiyet ve nizamını bozucu hal ve hareketlerde bulunmak,

Madde 44 — Disiplin cezaları öğrencilerin şahsî dosyalarına kayıt edilir.

Madde 45 — Disiplin cezasının tayini maksadıyla yönetim kuruluna verilen öğrenci hakkında kesin bir karar sadır olunca kadar idarî bir tedbir olmak üzere müdürlükçe ilgili öğrenci veya öğrenciler okula devam ettirilmeyebilir.

Madde 46 — Kesin surette verilen disiplin cezaları müdürlükçe infaz edilir. Okuldan büsbütün çıkarma cezası okul içinde ilân edilir.

Madde 47 — Fakülte veya yüksek okulradan bir disiplin cezası ile çıkarılanlar okula alınmazlar.

Öğretim:

Madde 48 — Öğrenci kaydı her yıl Eylül ayının ikinci yarısında başlar. Kayıt süresi öğrenimlerini gündüzleri yapan yüksek İktisat ve Ticaret Okullarında üç hafta, akşam okullarında ise iki haftadır. Bu müddet geçtikten sonra yapılacak müracaatlar kabul olunmaz. Yazılma tarihleri önceden ilân olunur. Okula kayıt olabilmek için:

- Ticaret lisesi bitirme veya Devlet lise veya Devlet elçilik diploması almış olmak,
- Bu liselere muadeleti Maarif Vekâletince tasdik edilen okullardan mezun olmak,
- Lüzumu halinde yapılacak giriş imtihanını kazanmış bulunmak lazımdır.

Müracaat tesbit edilen kontenjanı aştığı takdirde Ticaret lisesi mezunları ile lise mezunları kendi programlarına göre giriş imtihanına alınırlar. Ancak, Devlet lise mezunlarının muhtelif fakülte ve yüksek okullara kayıt olma imkânları gözönünde bulundurularak bunlara kontenjanın 1/3 ü tahsis edilir. Ticaret lisesi mezunları kendilerine tahsis edilen kontenjanı doldurmadıkları takdirde imtihan edilmeyiz. Artan yerlere lise mezunlarından imtihan derecelerine göre öğrenci alınır.

Madde 49 — Kayıt için müracaat okul idarelerine verilecek bir dilekçe ile yapılır. Bu dilekçeye aşağıdaki belgelerin bağlanması lazımdır.

- Diploma veya belgenin asılları,
- Nüfus hüviyet cüzdanının aslı veya tasdikli bir sureti,
- Sihhat ve aşı raporları,
- İyi hal kâğıdı, (Liselerden okula müracaat ettiği yılda mezun olanlardan istenmez),
- 8 adet 4,5 x 6 ebadında kartonsuz fotoğraf, naklen gelen öğrencilerin kaydı aşağıdaki gibi yapılır.

Akşam öğretim yapan Yüksek İktisat ve Ticaret Okullarından gündüz öğretim yapan Yüksek İktisat ve Ticaret Okullarına nakletmek isteyen öğrenci bulunduğu sınıfın bir alt sınıfına, gündüz öğretimi yapanlardan akşam öğretimi yapanlara nakil ise, birinci sınıfı geçmiş olanlar arasından olmak kaydı ile aynı sınıfa kabul olunurlar. Ancak, kabul edildiği sınıfa gelmeden önce görmediği derslerden imtihan konusu olarak sorumlu sayılırlar.

Madde 50 — Okuldan mezun olanların diplomalarına 10 liralık harç pulu yapıştırılır. Diplomaları verilmesine kadar muvakkat mezuniyet belgesi verilmez, yalnız diploma harcı ödendiği takdirde öğrencilerin iş alacakları daire veya kurumlara mezun oldukları yazı ile bildirilir.

Madde 51 — Her ders yılı iki sömestre ayrılır. Öğrenimlerini gündüzleri yapan Yüksek İktisat ve Ticaret Okullarında birinci sömestr öğretimine Kasım ayının başında, öğrenimlerini akşam yapanlarda ise, Ekim ayının başında başlanır ve Şubat ayı içinde bir aylık dinlenme tatili verilir.

İkinci sömestr öğretimi Mart başında başlar ve öğrenimlerini gündüzleri ya-

pan okullar da Mayıs, akşam yapan okullarda ise, Haziran ayının ikinci yarısında sone erer.

Madde 52 — Ders zamanlarını gösteren programlar okul idaresi tarafından tesbit edilir.

Madde 53 — Öğrenciler bütün derslere devamla mecburdur. Öğretim yılı içinde yoklamalar okul idaresinin uygun göreceği şekilde yaptırırlar. Yoklama nisabı yoklama adedinin yarısıdır. Bu nisabı mücbir sebeplerle de olsa her derste ayrı ayrı doldurmayan öğrenci o dersin imtihanlarına giremez.

Madde 54 — Aşağıdaki hallerde öğrencilerin kayıtları silinir.

- 53 üncü maddeye göre üstüste iki yıl devamsızlıktan imtihanlara girme hakkını kaybeden öğrencilerin ikinci yıl sonunda (ancak resmî doktor raporu ile zamanında tevsik edilen hastalığından dolayı mutlak olan devamını dolduramayan öğrencinin devam hakkı ertesi yıla intikal eder),
- Üstüste iki yıl imtihanlarda başarı gösteremeyen öğrencilerin ikinci yıl sonunda,
- Bir yıl imtihanlara, resmî raporla tevsik olunan hastalıklardan başka bir sebeple, alınamayan ve ertesi yıl da üst sınıfa geçemeyen öğrencilerin ikinci yıl imtihan sonunda,
- Disiplin cezası olarak kaydının silinmesine karar verilen öğrencilerin işbu karar tarihinde,
- Şeref ve haysiyeti kıran bir suçtan ağır hapsi icap ettiren bir cürümden mutlak surette veya herhangi bir cürümden bir yıl veya daha çok hapis cezası ile mahkûm olunan öğrencilerin derhal.

Madde 55 — 54 üncü maddenin a ve c fıkralarına göre kaydı silinen öğrencilerle kendisi istiyerek okuldan ayrılmış bulunanlar öğretim yılı içinde askerlikten tecil bahis konusu olmamak kaydıyla yalnız bir defaya mahsus olmak üzere kayıtları yenilenerek sınıflarına kabul edilebilirler. Bu kabil öğrenciler devam mecburiyetine tâbi olup, yalnız o yılın Haziran ve Eylül dönemlerinde imtihana girme hakkına maliktirler. Bu imtihanlarda başarı gösteremeyenlerin okulla ilgisi kesilir. Kendilerine durumlarını bildiren bir belge verilir. Aynı zamanda lise bitirme diplomalarının arkasına vaziyetleri hakkında meşruhat verilir.

Aynı maddenin b. fıkrasına göre kayıtları silinmiş bulunanlar ise, ertesi yıl asker oldukları veya hastalandıkları takdirde durumu önceden resmî belgelere bağlamak şartıyla daha sonraki yıl tekrar imtihana girmek üzere okula başvurabilirler. Aynı sene Haziran ve Eylül dönemlerinde imtihanı kazananlardan ara sınıftakilerin kayıtları yenilenir ve son sınıftakilere diplomaları verilir. Başarı gösteremeyenler hakkında birinci fıkradaki öğrenciler gibi muamele yapılır, d ve e fıkralara göre kaydı silinmiş olanlar hiçbir suretle okula tekrar alınmazlar.

Bir sınıfı iki öğretim yılında geçememiş olanlar sonuncu haklarında bu sınıfın bütün derslerinden imtihana tabi tutulurlar.

Madde 56 — Sınıf geçme ve mezunluk imtihanları 2 dönemde, yaz ve güz dönemlerinde yapılır. Yaz dönemi imtihanlarına katılmak mecburidir. Bu dönemde başarı gösteremeyen ve resmî hekimliklerden alınmış raporlara bağlı hastalıklardan ve-

ya imtihanlardan bir hafta önce yazı ile bildirmeleri üzerine okul idaresince kabul edilen zorlayıcı engellerinden ötürü imtihanlara giremeyen öğrenciler, güz dönemi imtihanlarına katılırlar.

Yaz dönemi imtihanlarına gündüz öğretim yapan Yüksek İktisat ve Ticaret Okullarında Mayıs, Akşam öğretim yapanlarında ise, Haziranın ikinci yarısında; güz dönemi imtihanlarına ise Eylül ayının ikinci yarısından itibaren başlanır, bu imtihanların süresi lüzumuna göre yönetim kurulunca tayin edilir.

Madde 57 — İmtihanla alınacak öğrencilerin hüviyetleri imtihan salonunda ilgili öğretim üyeleri tarafından kontrol edilir.

a. Öğrenciler numara sırasıyla imtihana alınırlar. Sıralarında girmeyen öğrenciler sıfır almış sayılırlar. Sırayı kaçıranın okul idaresince makbul bir mazeretle olduğu anlaşılırsa aynı ders imtihanının devam ettiği müddet içinde öğrenci imtihana alınır. Ancak, bu mazeretin imtihan sırası gelmeden okul idaresine bildirilmesi gereklidir.

b. Her imtihan günü için öğretim üyelerine verilen listelerde yazılı öğrencilerin imtihanları aynı günde bitirilir. Fevkalâde haller dışında imtihanlar geri bırakılmaz.

c. Yönetim kurulunca sözlü imtihanlardan bir sınıfta en çok beşinin yazılı olarak yapılmasına karar verilebilir.

Madde 58 — Öğretim üyesi sorduğu soruları idare tarafından hazırlanan soru kâğıtlarına numarası adı ve soyadı ile beraber öğrencilere yazdırır. Bu kâğıtlar her günün imtihanı biter bitmez kapalı bir zarf içinde idareye verilir. Bu kâğıtların üzerine öğrenciye verilen not yazılır ve imzalanır.

Madde 59 — İmtihanda her öğrenciye ikiden az soru sorulmaz. Muhtelif sınıflarda devam eden bir dersin imtihanında önceki sınıflarda geçmiş bahislere ait sorular sorulabilir.

Madde 60 — Her dersin imtihanı o dersin öğretim üyesi tarafından bizzat yapılır, mücbir sebeplerle imtihana gelemecek öğretim üyesinin imtihanının yapılmasını müdür başka bir üyeye verebilir. İmtihanlarda yalnız, okul müdürü ve öğretim üyeleri ile teftiş ve kontrol yetkisi olanlar bulunabilirler.

Madde 61 — İmtihanlarda not takdiri

o dersin öğretim üyesine aittir. Takdir edilmeyenler öğretim üyesi tarafından öğrencilere söylenmeyip soru kâğıtları üzerine rakkam ve yazı ile kayıt olunur. Bu notlar aynı öğretim üyesi tarafından imtihan cetveline naklen geçirilir, bu belgeler imzalandıktan sonra imtihan günü akşamı veya en geç ertesi günü kapalı zarf içinde okul idaresine verilir. Notlar ertesi iş günü öğrencilere ilân edilir. Notlar ve karşılığı olan dereceler şöyledir:

- 9 — 10 Pekiyi
- 7 — 8 İyi
- 5 — 6 Orta
- 0 — 4 Zayıf

Madde 62 — Notlar üzerinde hiç bir istek ve itiraz kabul edilmez. İmtihan evrakındaki notun ve dolayısıyla imtihan cetvelindeki notların ilân listesine geçirilmesinde düşülebilecek bir hata veya bir öğrencinin notunun başka bir öğrenciye mahsus haneye geçirilmesi gibi haller bundan müstesnadır. Bu ikinci halde keyfiyet ya imtihan kâğıdındaki notun incelenmesi veya imtihan yapan öğretim üyesinin yazılı raporu ile tesbit edilir.

Madde 63 — Sınıf geçmek veya mezun olabilmek için:

a. O sınıfta okutulan her dersin imtihanında alınan notun beşten aşağı olmaması,

b. İmtihanlarda alınan notlar ortalamasının mutlak surette altıdan aşağı düşmemesi lazımdır.

Madde 64 — 63 üncü maddedeki şartlara uygun olarak imtihanlarını başaran son sınıf öğrencilerine örneği Maarif Vekâletince tasvip edilmiş Yüksek İktisat ve Ticaret Okulu Lisans diploması verilir.

Diploma derecesi, bütün derslerden alınan notların ortalaması gözönünde tutularak tesbit edilir. Ancak diğer sınıflarda devam eden derslerin not vasatısi dereceyi tayin edecek ortalamanın hesabına tek not olarak katılır.

Madde 65 — İmtihanlarda yarım ve daha fazla kesirler bire iblâğ edilir. Yarımından az olanlar ve ortalama hesaplarında kesirler nazarı itibara alınmaz.

Madde 66 — Yaz ve güz imtihan dönemlerinde başarı gösteremiyen veya güz dönemi imtihanlarına mücbir sebeplerle de olsa giremeyen öğrenciler sınıfta kalırlar. Sınıfta kalanlar müteakip yıl imtihanlarına girerken evvelce en az 5 not

almış bulundukları derslerin imtihanlarından muaf tutulurlar.

Madde 67 — Birinci ve ikinci sınıflarda bütün derslerden aldıkları notların ortalaması altıyı tuttuğu halde yalnız bir dersten beşten aşağı not almak suretiyle başarısız duruma düşen öğrenciler bu dersten sorumlu olarak bir üst sınıfa devam ederler. Ancak, bu gibiler geçirdikleri sınıfın yaz ve güz dönemi imtihanları sırasında sorumlu bulundukları dersten de imtihana tâbi tutulurlar. Son sınıfta yalnız bir dersten başarı gösteremiyen öğrenciler müteakip yıllarda bu dersin imtihanına girerler. İsterlerse kendilerine tanınmış haklar dışında olarak ilk Şubat'da ayrıca bir imtihana tâbi tutulurlar.

Madde 68 — Bu talimatname hükümleri akşam Yüksek İktisat ve Ticaret Okullarına da aynen tatbik edilir. İşbu yönetmelik hükümleri okullara tebliğ tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Muvakkat madde 1 — Akşam Yüksek İktisat ve Ticaret Okulları öğrencilerinin program değişikliği sebebiyle 1956-1957 ders yılında yeni programa intibak ettirilebilmeleri için bu yıla mahsus olmak ve öğrencilerden yazılı muvafakatları alınmak şartıyla:

a. 1955-1956 ders yılında Ankara Akşam Yüksek İktisat ve Ticaret Okuluna kayıt olunan talebelerden imtihanlara girip de başarı gösteremiyenler muvaffak olmadıkları derslerden borçlanmak şartıyla 1956-1957 ders yılında ikinci sınıfa,

b. İkinci sınıf programlarında okutulmayan derslerden borçlanmak şartıyla ikinci sınıfta okuma hakkını kazananlar da üçüncü sınıfa alınırlar.

Kendi isteğiyle üst sınıfa devamla başlayan öğrencilere ait imtihanların yapılması için profesörler kurulunca gerekli tedbirler alınır.

Bu gibi öğrencilerin borçlu bulundukları derslerin imtihanlarının en geç, dördüncü sınıf imtihanlarının süresini müteakip geçecek iki ders yılı içinde kazanılmış olması şarttır. Bu süre içinde başarı gösteremiyenlerin okul ile ilişkileri kesilir.

Muvakkat madde 2 — Bu talimatnamedeki 66. madde talimatnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren sınıfta kalmış bulunan öğrencilere de tatbik olunur.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMIMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUSTUR.

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55